

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
A „MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG“ KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre 6 korona
Félévre 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 6 krajczár.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
ZSITVAY NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Mechwart András.

Ez az idegenhang-
zásu nevű s idegen-
ből ideszakadt ember,
a kinek arczképét ma
bemutatjuk, 40 esz-
tendőig működik ma-
gyar földön s ez alatt
az idő alatt a hazai
ipar terén oly siker-
rel dolgozott, hogy a
király kegye magyar
nemessé tette meg őt.
a ki levetkezve ide-
gen voltát, szívvél-
lélekkel magyar em-
bernek vallja külön-
ben is magát.

Mesébe illő Mech-
wart András pályá-
futása, a ki 1834-ben
szegény szülőktől szü-
letett, kik őtlakatos-
mesterségre adták.
Korán megtanult hát
a fiatal Mechwart dol-
gozni és nélkülözni,
egész életére mély
hatással voltak ifju-
kori küzdelmei. Ki-
tanulva a mestersé-
gét, bemutatta legény-
remekét, a szülővá-
rosa fölfedezte benne
a nagy tehetséget és
továbbtaníttatta. Mint
fiatal gépész került
1859-ben Budapestre
s Ganz Ábrahám,

vasöntőgyáránál ka-
pott alkalmazást. Ezt
a gyárat negyven év
alatt odafejlesztette
Mechwart, hogy az
egész világon nevet
szerzett vele a magyar
vas- és öntőiparnak.
Eléggé leróttá tehát
Mechwart András há-
láját új hazája iránt,
a mely neki otthont
és kenyeret adott.

A Ganz-gyár a tu-
lajdonos halála után
részvénytársasággá
alakulva, oly hatal-
mas iparteleppé bő-
vült, hogy első hazai
ilynemű vállalatunk
egyike. 1880-ban a
Pesti-Waggongyárat
is Mechwart kezde-
ményezte, — ez a
magyar iparra nézve
oly fontos vállalko-
zás naponta 15 wag-
gont képes előállítani.
Az ő munkásságának
az érdeme, hogy a
Ganz vállalatnak már
Európa minden részé-
ben van telepe.

Mechwart 40 éves
szolgálatának jubileu-
mát múlt héten ünne-
pelték nagyszámu ba-
rátaival és ismerőseivel.

Békés munkálkodás.

A magyar gazdáknak mult héten nagy napjuk volt. Évi közgyűlését tartotta a gazdák országos egyesülete, ezt követőleg pedig a gazdasági egyesületek országos szövetsége. Ennek a két hatalmas testületnek igen nagy jelentősége van, mert az ország mezőgazdaságát képviselik. Már pedig Magyarország első sorban is a mezőgazdaságból él.

A gazdák tanácskozásából kitűnt, hogy habár a jelen állapotban némi javulást látnak, megelégedve a viszonyokkal ők sincsenek egészen. Megértették például szőrszálmentén, hogy az osztrákkal kötött alkut előnyösnek nem tartják, de ezt a rossz alkut kiheverhetnék, csak már végre a rend helyreállana köztünk s gazdasági életünk békésen fejlődhetne.

Különösen elégedetlenek a gazdák a kereskedelemnek egyes visszaélései miatt. Ilyen a börzén a papirosbuza, ilyenek a szabadraktárak, a melyekbe vámmentesen lehet behozni az idegen árut a spekuláció céljaira. S ilyen a borhamisítás is, a melylyel lelkiismeretlen kereskedők borkereskedelmünket tönkretették. Ezen visszaélések ellen ezután is erélyesen küzdeni fognak.

De elégedettséggel tölti el gazdáinkat az a tapasztalat, hogy most már a nép érdekében is történik valami. A mit ők társadalmi uton megkezdtek, azt a kormány folytatja.

Törvényeket hoztak a munkásnép védelmére, országszerte fáradoznak szellemi kioktatásukon; szövetkezetek keletkeztek, a melynek keblében a köznép fia is oltalmat talál. Elhatározták, hogy ezt a szép munkát részükről is folytatni fogják, ujabban pedig azon tanakodnak, hogy lehetne okos földparcellázásokkal és telepítésekkel még nagyobbat lendíteni a szegény ember sorsán.

Beszéltek arról is, hogyan lehetne megakadályozni azt, hogy a magyar föld idegen kezekbe jusson, a mi manapság oly sűrűen előfordul. Nagy birtokokat vásárolnak itt idegen tőkepenzerek, a kik aztán más országban költik el a magyar föld jövedelmét. Rossz jel ez, mert kié a föld, azé az ország. Gazdáink azt akarják, hogy csak magyar honpolgár vásárolhasson itt földbirtokot s a ki idegenben költi el jövedelmét, azt adóztassák meg. Arra vall ez az óhaj, hogy gazdáink a magyarság ügyét is lelkükön viselik.

Azonban gazdáink nemcsak beszéltek, hanem tettek is. A földművelésügyi miniszter támogatásával megalakították a Gazdák Biztosító Szövetkezetét, a mely a jövő évben már működésbe lép. A szövetkezet 1.600,000 korona alaptőkével indul meg. Kiterjeszkedik a tűz- és a jégbiztosításra s már a kezdet elején is olcsóbb díjakkal fog dolgozni, mint a kartelbe lépett biztosító részvénytársaságok. A szövetkezeti eszme tehát

a biztosítás terére is győzedelmesen bevonult. Reméljük, hogy ez a szép alkotás hasznos és maradandó emléke lesz a Budapesten lefolyt agrár napoknak.

Országgyűlés.

A képviselőház mult héten tovább folytatta a kvóta-vitát, melynek folyamán az ellenzéki pártok képviselői elkeseredett hangon törtek ki az osztrák kapzsiság ellen s a felemelt kvóta égbekiáltó igazságtalanságát bizonyítgatják.

Zichy János gróf azt kérde, mi szükség volt arra, hogy a mostani kvóta-bizottság elhagyja az 1896-iki kvóta-bizottság elvi alapját? Erre kér választ a miniszterelnöktől. Az egyszeregy szigorú alapján mindenestre meg kellett volna maradni és elvetni minden méltánytalan alkut. A fogyasztási adók átutalásából származó haszon nagyon bizonytalan, holott a kvóta-emelésből származó teher évről-évre visszatérő, mely bizonyos, hogy csökkenni nem, legfeljebb emelkedni fog. 1896-ban oly bizottság mondotta ki a kvóta-emelés méltánytalanságát, melynek elnöke maga a miniszterelnök volt. Azóta a viszonyok nem változtak, csak rosszabbodtak. Hogy lehet tehát a kvóta-emelést elfogadni? Ez politikai megfontolatlanosság, a nemzet jóhiszeműségével való visszaélés. Akik Ausztriában Magyarország rovására anyagi előnyt keresnek s azok, akik ez áldozatokat saját országuk kárára meghozni hajlandók, öntudatlanul bár, megrendítik a közösüges alapot. Ennélfogva a törvényjavaslatot el nem fogadja.

Komjáthy Béla: Ha valaha megírják e kor történetét, az utókor a mai kor iránt nem tisztelettel, hanem megvetéssel fog nyilatkozni. Ez a törvényjavaslat óriás terheket ró a nemzetre, oly terheket, melyek nagyságát ki sem lehet számítani. Apponyi Albert gróf nyílt levelében elismeri, hogy politikai kényszerűségből vállalunk el olyat, amit károsnak ismerünk el, sőt rámutat arra is, hogy a fejedelem döntéséből se származhatik ránk egyéb, mint a mi országunk érdekeivel ellenkezik. Ezt a megokolást nem fogadja el.

1867-ben az államadósságokhoz való hozzájárulás áldozatán kívül a közösség oly terheket rótt az államra, amelyenkről a kiegyezés megkötői nem is álmodtak, melyek jóval terhesebbek azoknál, melyekkel az abszolutizmus terhelte meg az államot. Hosszan fejtegeti azt az álláspontot, amelyet Deák a kiegyezésben elfoglalt és azt bizonyítja, hogy ez alapon soha sem szabad, a tuloldalnak sem, a kvótát emelni. Talán az egyenlőség alapján emelik a kvótát? Álljon föl valaki a jobboldalon s jelentse ki becsület-szavára, hogy közös intézményeinkben megvan az egyenlőség. A kiegyezés se Ausztriának, se Magyarországnak nem kell, mégis erőszakkal hajtják keresztül. Majd a kvóta-emelés igazságtalanságát bizo-

nyitja és rámutat arra a szomorú tényre, hogy a kormány a magyar érdekek pártolása helyett az osztrák gazdasági érdekeket szolgálja. Nem fogadja el a javaslatot, hanem határozati javaslatot nyújt be, mely így hangzik:

A javaslat tárgyalásának felfüggesztése mellett utasítja a Ház a kormányt, hogy a pénzügyi bizottságban Kossuth, Komjáthy és Barta Ödön által kért azon adatokat, melyek a két állam erőmérésénél nem mellőzhetők, terjeszse a Ház elé, hogy a Ház a maga határozatát megnyugtató számítás alapján hozhassa meg.

Polónyi Géza: Ugy látja, hogy ez a kvótajavaslat nem egyéb áldozatnál, melyet a — legfőbb Hadurnak nyújtunk. Ennek a Háznak, melyről tudjuk, hogy Bánffy minő erőszakkal állította össze, legkevésbé volna szabad a magasabb kvótát megszavaznia. A kérdést bocsássák új választások ítélte alá.

Mit ér az olyan intézmény, a melyről itt is, Ausztriában is okos emberek hirdetik, hogy a hozzájárulás aránya megállapítására szükséges kulesot nem lehet igazságosan megállapítani. Vádolja a kvótabizottságot, hogy az a rendelkezésre álló döntő fontosságú adatok ellenére a törvény megszegésével, hatáskörét túllépve kötötte meg az alkut.

Ausztria s a közös ügy nem egyéb Magyarország állandó, rendszeres megkárosításánál. Megkárosításunk minden téren tervszerűen folyik és még arra is kiterjed a közös miniszterek figyelme, hogy például a katonatisztek kauczió-kérvényeiknél osztrák bélyeget kötelesek használni. Fájdalmas volna, ha a kvótaemelés után a volt nemzeti párt nem jutna a hatalomra, mert így a kvóta emeltetnék, a gonosz rendszer pedig meg maradna.

Végül beterjesztette pártja nevében határozati javaslatot a kvótajavaslat elvetésére nézve.

Buzát Ferencz fejtegeti a kiegyezés hátrányait. Szomorú jelenségnek mondja azt, hogy hosszú multtal bíró, tiszteletre méltó férfiak meggyőződésüket voltak kénytelenek feláldozni az ugynevezett magasabb politikai érdekek szempontjából. Tiltakozik azon eljárás ellen, hogy a dualizmus és a nagyhatalmi állás szempontjára való hivatkozással a kvótát folytonosan emelik. Az a meggyőződése, hogy a magyar kvóta-bizottság mindenre meg volt szerkezhető, csak éppen a magyar nemzet érdekeinek védelmére nem. A javaslatot nem fogadja el.

Illyés Bálint: Régi igazság, hogy a magyar erős a küzdelemben, de gyenge az alkudozásban. Ez az oka most is a kvóta-emelésnek. A köznép szomorú helyzete, a tömeges kivándorlás mutatja a mi szegénységünket. Iparunk, kereskedelmünk pang, mezőgazdaságunk pusztul. Jogot is feladtunk a kvóta-emeléssel. Kéri a 67-es alapon álló képviselőket, hogy ne menjenek egyszerre oly nagyot a lejtőn

lefelé; ne szavazzák meg a kvótaemelést. A nemzet érdeke követeli ezt. Nem fogadja el a javaslatot.

Thaly Kálmán szerint a kvótához köze van a históriának. A kvótában benne van egy állam önállóságának tagadása. Ezért irtózik a függetlenségi párt már magától a kvóta nevével is. A kvóta megteremtője *Kolonics* kardinális volt az összbirodalmi eszme harczosa. Az első kvótaemelés Lipót király idejére esik. *Kolonics* számításait azonban tönkretette Rákóczi és Beresényi. A kvótával újból előálltak Mária Terézia uralkodása végén, majd József császár. 1867-ben ismét visszatértek a kvótára, sőt törvénybe is iktatták. Hosszasan fejtegeti ezután a kvótaemelés jogtalanságát. A javaslatot nem fogadja el.

Az ellenzéki szónokok kritikájára **Szell Kálmán** miniszterelnök válaszolt s olyan férfias nyíltsággal fejtette ki a kormány álláspontját s eljárásának helyességét, hogy ezután a kvóta javaslat sorsa biztosítva van. A nevezetes beszédet, melyről lapunk zártakor vettünk hirt, csak legközelebb méltatjuk.

A politikai helyzet.

Szell Kálmán miniszterelnök a mult napokban Bécsben járt, hogy az osztrák kormányval a kiegyezés ügyében végső megállapodásra jusson. Megállapodtak abban, hogy a kiegyezési kérdéseket e hó 28-ig le kell tárgyalni az osztrák képviselőháznak, mert ha azok idáig nem emelkednek Ausztriában törvényerőre, akkor megint a 14. §-hoz kell folyamodni, az az császári rendelettel kell rá kényszeríteni az osztrákokra a kiegyezést. Ez nem felelne meg a 67-es törvények szellemének, melyek azt írják elő, hogy alkotmányos uton egyezzünk ki. Az osztrák kormány tehát mindent elkövet, hogy az alkotmányos kiegyezésnek legalább a látszatát adja meg, igazi alkotmányosságról Ausztriában ugy sincs már többé szó. Különösen a kvótakérdés nyugtalanítja a kormányokat. A kvótajavaslatot ugyanis a két állam parlamentjének még ez év folyamán le kellene tárgyalnia. A mi képviselőházunkon még csak keresztül megy ez a javaslat, mert obstrukció nincsen, de nagyon kétséges, hogy az osztrák parlamentben keresztül megye-e. Már pedig, ha ott nem tárgyalhatnák le ezt a javaslatot, akkor törvény szerint a királynak kellene döntenie a kvótakérdésben, a mi ő felségét kényes helyzetbe juttatná. Ezenkívül a királyi döntés csak egy évre érvényes, jövőre tehát újra kezdődhetnének a kvóta alkudozások. Ezt minden áron kerülni akarják az államférfiak s ezért az most a főigyekezet, hogy itt is Ausztriában is még ez évben törvénybe iktatassék a kvóta. Ha ez sikerül, a kiegyezési háboruságok jó időre véget érnek.

Mit nyertünk az osztrákok fölött?

Az Ausztriával kötött új kiegyezésnél tudvalevőleg veszítettünk abban, hogy többet fizetünk ezután a Monarchia közös költségeire, mint eddig fizetünk, De ezzel szemben mi is nyertünk valamit. Egyik nyereségünk az, hogy *állatkivitelünket* az új megállapodások szerint Ausztria nem akadályozhatja meg ezután ok nélkül, mint eddig tette. A jövőben Ausztria csak akkor zárhatja el sorompóit a magyarállatok elől, ha ragályos állati betegség uralkodik nálunk. Akkor is csak az osztrák kormány rendelheti el a zárlatot és nem egyes helytartóságok, mint eddig történt. Ez az újítás kétségtelenül előny, mert hizott sertéseink javarészét Ausztriába visszük ki s állattenyésztő gazdáinkra nézve igen fontos dolog, hogy kivitelünket az osztrák ne tarthassa vissza ellenséges indulatból fakadó akadékoskodásokkal.

A második nyereségünk abban áll, hogy a *fogyasztási adókból eredő jövedelmünk emelkedni fog*. Eddig ugyanis a szesz és cukor fogyasztási adója azé az államfelé maradt, amelyiknek területén a szeszt és cukrot termelték. Ezután ez az adó azé az államfelé lesz, amelyiknek területén ezeket elfogyasztják. Ha tehát Ausztria szeszt vagy cukrot hoz be hozzánk, a behozott mennyiségre eső fogyasztási adót — melyet ő szedett be, — megtéríti (ki utalja) a magyar kincstárnak és mi viszont így teszünk. Ez az *átutalási törvény*. Miután pedig Ausztria sokkal több szeszt és cukrot küld be hozzánk, mint amennyit mi hozzá kiviszünk, ennél fogva fogyasztási adó fejében sokkal nagyobb összeget fog nekünk beszedni, mint mi neki

Ezzel az átutalási eljárással a multhoz képest évenként mintegy hárommillió forinttal fog növekedni kincstárunk fogyasztási adó jövedelme. Ez azonban olyan nyereség, amely eddig is méltán megilletett volna bennünket és amely a kvótaemeléssel szemben még mindég nem nyújt kellő kárpótlást.

Apponyi igazolása.

Apponyi Albert gróf választóihoz nyílt levelet intézett, a melyen kifejtette, hogy ámbár a kvótaemelést nem tartja igazságosnak, ahhoz politikai czélszerűségből mégis hozzá járul.

Az Apponyi választói most foglalkoztak ezzel a nyílt levéllel. E hó 8-án Jászberényben népes gyűlést tartottak. Háromszáznál több választó polgár volt jelen. A megjelentek előtt felolvasták a levelet, a melyet a gyűlés nagy figyelemmel hallgatott meg és folytonos helyesléssel kísért.

Ezután Pethes Pál nagy tetszéssel fogadott lendületes beszéd kapcsán határozati javaslatot terjesztett elő aziránt, hogy gróf Apponyi Albertnek fejezze ki a választók gyűlése *tántoríthatatlan bizalmát*, tegye egyhangulag magáévá a kvóta kérdésben elfoglalt álláspontját és erről távirati uton értesítse Jászberény város szeretett képviselőjét.

A gyűlés az indítványt nagy lelkesedéssel elfogadván, a következő táviratot intézte gróf Apponyi Alberthez:

A mai napon Jászberényben nagy számmal egybegyűlt választópolgárok egyhangulag kijelentették, hogy Méltóságodnak a kvóta tárgyában megismertetett álláspontjához hozzájárulnak és Méltóságodat törhetlen bizalmukról továbbra is biztosítják.

Apponyi gróf tehát a változtatott álláspont dacára is megtartotta teljes népszerűségét.

Szilágyi Dezső a kvótáról.

Szilágyi Dezső egy magánbeszélgetés alkalmából érdekes nyilatkozatokat tett a kvóta emeléséről. Nekem is az a hitem — ugymond Szilágyi — hogy Magyarország nagyon sokat fog fizetni, bár senki sem képes ezt számokban kimutatni. Itt csak az a kérdés jöhet tekintetbe; vajjon megtett-e a kormány mindent, a mi hatalmában állott, hogy kedvezőbb eredményt érjen el? Csak egy esetben érhetné szemrehányás a miniszterelnököt: ha tudniillik azért engedett volna, hogy állását megtarhassa. Ez azonban az én meggyőződésem szerint *bizonyítva nem áll*. A kvótaemelés tehát csupán véletlen balesetnek tekinthető s így nem ok a kétségbeesésre. A fődolog az, hogy Magyarország állása a monarchiában és a külföld előtt ismét *nyert sulyban*. Ez a suly képesíteni fog bennünket arra, hogy nemzeti téren nagyobb eredményeket elérjünk, melyekkel szemben a hozott áldozat kicsiny és jelentéktelen. Ez a nagy tudású magyar államférfiu tehát a helyzetet korántsem látja oly kétségbeesettnek, aminőnek azt más oldalról hirdetik.

Uj italmérési törvény.

Az új italmérési törvény 1900. január 1-én lép életbe. Alábbiakban tájékoztatást nyújtunk a jövőben kövendő eljárásról.

Az új törvény csak *korlátlan* és *korlátolt* kimérést ismer.

1. A kinek *korlátlan* kimérési engedélye van (*korcsma*) az — *kicsiben* — mindennemű szeszes italt elárúsíthat, akár nyílt, akár zárt edényekben, az üzleti helyiségben vagy pedig azon kívül való fogyasztásra.

2. *Korlátolt* kimérési engedéllyel 1900. január 1-től fogva *zárt edényben* (kis mértékben) mindennemű szeszes ital, tehát: bor, sör, édesített égetett szeszes italok (likörök), konyak, arrak, rum, törköly-, seprő- és szilvapálinka, valamint gyümölesepálinka is elárúsítható. *Közönséges szesz s az abból készült pálinka azonban (legalábbis 1/2 literes palaczkokban) csak az esetben, ha alkoholfoktartalma a 75 fokot megüti, vagy felülmulja.*

Nehogy valaki a törvény megkerülésével, a szesz s az abból készült pálinka helyett vízzel gyöngített másnemű szeszt áruljon: a törvény elrendeli, hogy az *égetett szeszes italok literje 1 forintnál* (nagyobb eladásoknál 80 krajczárnál) olcsóbb nem lehet.

A palaczkok (korsók) dugaszszal, pecséttel (esetleg kupakkal, melyet a sörnél ólomszalaggal kell lezárni), s az ital megnevezését tartalmazó címlappal látandók el.

A zárt edényekben való eladáson kívül — a ki erre engedélyt kért, — a *közönséges szesz s az abból készült pulinka, valamint a sör kizárásával* — másfajta szeszes italokat (u. m. bort, liköröket, konya-

kot, rumot, törköly-, seprő-, szilva- és gyümölcs-pálinkát) is kimérhet és pedig:

1. az üzleten kívül való fogyasztásra: *nyílt edényekben,*

2. az üzlethelységben való fogyasztásra pedig: *egy deczis poharakban.*

A denaturált (emberi élvezetre alkalmatlanná tett) szesz eladásához külön engedélyt kell kérni.

Minden kimérő az államkincstárnak állandó összegben megállapított évi (italmérés) illetéket tartozik fizetni. Az illeték meghatározásánál a pénzügyigazgatóság a vidéki üzleteket, terjedelmükhöz képest, öt osztályba sorozza; határozatáról pedig az érdekelteket írásbelileg értesíti. A határozat ellen 8 napon belül a *felsőházi bizottsághoz* lehet fellebezni. Ha ezen bizottság törvényellenesen jár el, ugyancsak 8 napon belül még a pénzügyminiszterhez is lehet appellálni.

A kimérés (korlátlan vagy korlátolt) és a kismértékben való elárúsítás, valamint az égetett szeszes italok nagyban való eladásának gyakorolhatására szükséges hatósági engedély iránti folyamodvány, melynek első íve 2 koronás, minden további íve 1 koronás bélyeggel látandó el, s melyhez az engedélyokmányra szükséges 2 koronás bélyeg is melléklendő, az üzlet helye szerint illetékes pénzügyigazgatóságnál nyújtandó be.

Ha folyamodó valamely községben több külön üzletben szándékozik a kimérést, vagy a kis mértékben való elárúsítást gyakorolni, tartozik magának mindenik üzleti helyiségre nézve külön engedélyt kieszközölni.

Előfizetőinkhez.

A „*Független Ujság*“ január elsején **hatodik** évfolyamát kezdi meg. A lefolyt években a magyar olvasóközönségnek pártfogása és támogatása meggyőzött bennünket arról, hogy az irány, a melyben a „*Független Ujság*“-ot vezetjük, helyes, az út, melyen a tökéletesedés felé viszszük, olvasóink tetszésével találkozik.

Czélunk kezdettől fogva az volt és ezt a jövőben is követni szándékozunk, hogy minden erőnkkel és tehetségünkkel ezeréves magyar hazánk

gazdasági jólétének és politikai függetlenségének megalkotására közreműködünk.

Soha erre a sajtóbeli működésre nagyobb szükség nem volt, mint éppen most, amidőn az osztrák tartományokban beállott áldatlan viszonyok következtében államiságunk kifejlés-tése és önrendelkezési jogunk szabad érvényesítése is nehézségekbe ütközik. Ezen nehézségek okos, czéltudatos leküzdésére s az ország gazdasági jólétének emelésére kell most törekednünk, mert ezek előfeltételei annak, hogy politikai függetlenségünket is megnyerjük. Ezt a feladatot irta a „*Független Ujság*“ zászlójára s ebben a feladatban minden jó magyar embernek együtt kell tartania.

Az alkotmányosságához való hű ragaszkodás adja nekünk az erőt küzdelmeinkhez, melyben a nemzet legjobbjaihoz csatlakozva, magunk is a magyar közönség támogatására számítunk.

A második főiránya lesz működésünknek, a mit már a „*Független Ujság*“ megalapítása óta a magyar sajtóban egyedül képviseltünk, hogy a **magyar gazdaosztály érdekeit az állami élet terén érvényesíteni sürgessük.** Ez az osztály számlálja hazánk lakosságának legnagyobb részét, ez viseli a közterhek legtöbbjét, ez termeli a legtöbb nemzeti javat s jogaiban mégis legszegényebb, mert a bankok, pénzintézetek, forgalmi vállalkozások érdekei tulságig előtérbe jutottak s a magyar nemzet zömének magánérdekei a rendszeres kizsákmányolás martalékát képezik.

A kisipar is a nagy verseny által való elnyomtatás nehéz korszakát éli. Ezért nem szününk meg sürgetni olyan törvények létrehozását, melyek a kiscgazdák és kisiparosok érdekét szolgálják, a kik csekély erejükkel magukon segíteni nem tudnak. Ezen a téren a szövetkezeti eszme érvényesülését a leghathatósabb eszköznek ismerjük, ezt minden téren érvényesíteni a nép legszélesebb rétegei javára fő kötelességünknek fogjuk ismerni.

És itt büszkén említhetjük föl, hogy lapunknak is sok része van abban, hogy ezen e téren máris jelentékeny haladás és javulás észlelhető.

A harmadik és mindent átölelő irányzata működésünknek a **nemzeti szellem ébrentartása.** Magyarország legyen a magyaroké. Ebben az ezeréves hazában jogunk van ahhoz, de kötelességünk is, hogy csakis a magyar nemzeti szellem érvényesülését követeljük.

Ezenkívül a szívet-lelket nemesítő *mulattató olvasmányok, ismeretterjesztő közlemények, tréfás adomák és képtalányok, az elmét művelő gazdasági szakközlemények, hírek* és a mindennapi élet szükségleteiben tanácsot nyújtó *leveles-szekerény rovatunk* úgy mint a múltban, ezentúl is minden előfizetőnknek rendelkezésére fog állani.

A „*Független Ujság*“ oly sokat ad és oly keveset kér, a mi páratlan a magyar hirlapirodalomban, sőt a külföldön is, a hol pedig hasonló ujságoknak 40.000—50.000 előfizetőjük van. Hogy ígéreteinket becsületesen betartjuk, arról eddigi pályafutásunk kezeskedik. Ebben bizva, kérjük régi előfizetőinket, hogy **támogassák és terjesszék elveinket,** melyeknek célja a magyar nemzet boldogságának előkészítése.

Hogy azonban hivatásunknak teljesen megfelelhessünk, szükséges, hogy t. előfizetőink lapunkat támogassák, *mert minél inkább szaporodnak előfizetőink, annál jobb és szebb lapot adhatunk.* Ezért **szerezse, pártolja, terjessze** a „*Független Ujság*“-ot **minden előfizetőnk ezentúl is úgy mint eddig.**

Minden egyes előfizetőnk arra kérjük, hogy **ujtsa meg előfizetését** lapunkra a jövőre is és hogy

minden egyes előfizető szerezzon a jövő évre legalább egy új előfizetőt.

Ezt egy kis jó akarattal mindenki megteheti. A mely olvasóegylet nem járhatja lapunkat, annak tagjai legyenek azon, hogy a „*Független Ujság*“ az *olvasóegylet számára megrendeltessék.*

A „*Független Ujság*“ előfizetési ára:

**Egész évre 6 korona, félévre 3 korona,
negyedévre 1 korona 50 fillér.**

melyet kérünk mielőbb a külön levélben megküldött postautalvány segélyével mielőbb megújítani. Kérjük egyszersmind, hogy lapunkat jó ismerőseik körében megismertetni és terjeszteni sziveskedjenek.

Mutatványszámot bárkinék ingyen és bérmentve küldünk.

Hazafiai tisztelettel

A „**FÜGGETLEN UJSÁG**“

szerkesztősége és kiadóhivatala

Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

A *Független Ujság* hirdetését ajánljuk figyelmébe.

A „*Független Ujság*“ karácsonyi ajándéka.

Mint minden esztendőben, úgy ez évben is érdekes karácsonyi ajándékkal lepjük meg olvasóinkat. Karácsonyi számunk mellékleteként a „*Független Ujság*“ minden előfizetőjének megküldjük

AZ ÉV TÖRTÉNETE

czimű *verses krónikánkat.* Megtalálják ebben olvasóink csengő rimekben megénekelve s diszes képekben megpingálva az év nagy eseményeit, kormány bukását, árvapénzek sikkasztóját, Dreyfuss fölmentését, Nikita megőrülését, árvizet, tücsköt, bogarat és a békekonferenciát, mely után kiütött a háboru, a belgrádi merénylőket, Petőfi nagy ünneplését. De hát nem lehet azt mind elmondani ilyen kis helyen, a mi ebben a szép munkában összegyűjtve lesz.

Reméljük, hogy ez az ajándékunk nemcsak mulatságára, de hasznára is lesz a „*Független Ujság*“ minden előfizetőjének.

Egy polgár jótékonyága. Jászfényszaru egyik derék polgára Szücs Mihály, a ki minden évben több szegény iskolás gyermeket szokott felruházni és tanszerekkel ellátni, az idén is husz gyermeknek juttatott segítséget, hogy szorgalmasan járhassanak az iskolába.

Felfüggesztett hivatalnokok. Szolnokról írják: a múlt hónap végén Jászberényben tartott vizsgálat folytán

Lippich Gusztáv főispán *Török* Aladár polgármestert és *Nagy* A. István tanácsost hivataluktól fölfüggesztette s egyidejűleg ellenük, valamint *Sipos* István helyettes polgármester, *Almásy* László dr. tiszti ügyész és *Beleznay* Dénes jegyző ellen a fegyelmi vizsgálatot elrendelte. A vizsgálat foganatosításával és a felfüggesztett tisztviselők helyettesítésével az alispánt bizta meg a főispán.

Életunt nagybirtokos. *Dessewffy* Béla nagybirtokost halva találták nagydobosi kastélyában. A hatósági vizsgálat megállapította, hogy a boldogtalan ember vadász fegyverével agyonlőtte magát. Öngyilkosságának okát az a levél árulja el, a melyet *Dessewffy* a sógorának irt. Ennek a levélnek a tartalma még nem szivárgott ki, azért a szomorú eset a legtitkosabb. Az életunt fiatalembert megyeszerte nagyon szerették, rendezett anyagi viszonyok között élt. Halála nagy megdöbbenést keltett ismerősei körében.

Nagy havazások. Téliapó beköszöntött. E héten az ország minden részéből nagy havazások híre érkezik. Mohács vidékén a nagy hóviharok miatt a postaforgalom rövid időre megakadt. Fiumében és az egész tengerparton óriási hóvihar dühöng. A hajóforgalom egészen megszűnt, a kikötőben levő hajókról nem tudják az árut kihordani. A part egész hosszában irgalmatlanul rossz idő van. A tenger rendkívül viharos. Abbaziában olyan havazás van, aminőre ezen a vidéken alig emlékeznek. Nagy-Beeskereken is erős havazás van, nemcsak a városban, hanem az egész környéken. Fogarason és vidékén szintén erős havazás van, metsző szélviharral. A nagy hófúvás miatt a vonatok nagy késéssel érkeznek s az országutakon a közlekedés megakadt. Temesváron és az egész délvidéken is erős havazás van. A helyi forgalom sok akadálylyal küzd. A vasuti közlekedésben eddig nem volt késés. Kolozsváron és környékén szintén havazik s egy lábnyi hóréteg borítja a mezőket.

Nagy idők tanui. Ó-Kanizsán meghalt *Krostyik* István gyógyszerész, 48-as honvédtiszt, a magyar országos gyógyszerész-egyesület disztagja kilencvenhárom éves korában. — *Tóth* Lajos, az arany érdemkereszt tulajdonosa, nyugalmazott tanító, aki a szabadságharcot is végig küzdötte, Debreczenben elhunyt hetvenhét éves korában.

A hajléktalanok krajczárja. Nem is egy hónap mulva, 1900. január elsején végleg eltűnik a krajczár, mert azontul már az állami pénztáraknál sem lehet többé beváltani. De még ebben az utolsó hónapban egy kis dícsőségben van része a krajczárnak. A hajléktalanok menhelyének budapesti egyesülete ugyanis a minap tartott ülésén elhatározta, hogy a hálódijakat január elsejétől mind a négy menedék-helyen az eddigi hat krajczárról öt krajczárra lesz állítja. Ez az egy krajczár is szép pénz azoknak, a kik krajczárokban számítják a vagyonukat.

Smolka és a Rákóczi-induló. Smolka Ferencz dr. a minap elhunyt agg lengyel politikus anyai ágról magyar volt, mert anyja a Némethy család gyermeke volt. Ezért volt a kiváló lengyel államférfi oly lelkes barátja a magyaroknak. A mult csütörtökön este, halála előtt néhány órával arra kérte egyik unokáját, hogy zongorázzék. A leány leült és a Rákóczi indulót kezdte játszani. Smolka nagy érdeklődéssel hallgatta a gyujtó dallamokat s a mikor az utolsó is elhangzott, így szólt környezetéhez:

— *Érzem, hogy a magyar vér megmozdul bennem.*

Ezek voltak utolsó szavai. Itt említjük meg, hogy Smolka igen sok emlékiratot hagyott hátra, különösen az 1848—49. évekre vonatkozólag. Az emlékiratokat valószínűleg kiadják.

Mátyás király emléke a budai várpalotában. A nagy Mátyás király emlékét hatalmas szobormű fogja megörökíteni a most épülő királyi palotában. Az újjáépítés alatt álló Szent-Zsigmond-kápolna elé, a palota főudvarának déli sarkába Mátyás király kutja jön, melynek készítésével a király Strobl Alajos szobrászt bízta meg. Strobl most minden idejét e szoborműnek szenteli, mivel azt a jövő év folyamán föl akarják állítani. A már készen levő minta sejteti az emlék szépségeit. Mátyás király, a szenvedélyes vadász, lovagi festői öltözetben az erdőből lép elő s egy elejtett hatalmas szarvasra bukkan, mely egy forrás szélén hever. A forrás körül állanak a király kísérei és ott csaholnak a hatalmas vadászkutyák. Mindezek az alakok bronzból készülnek, a háttér és a forrás medenczéje terméskőből lesz. A forrás vize mellett oldalt két alak fog állni, Ilonka és egy fegyverkovács alakja. A művet végleges kivitele előtt a király is meg fogja tekinteni.

Egy soproni ember repülőgépe. A hadügyminisztérium technikai bizottsága Bécsben, egy új repülőgéppel tesz kísérletet. Az új repülőgép föltalálója Mauninger József soproni ember. A gép szerkezetét egyelőre nagy titokban tartják s ha beválik, hadi célokra fogják fölhasználni. Mauninger maga a gépről csak annyit mond, hogy a szerkezete rendkívül egyszerű. Neki egyszer, a mint gyermekének játékát nézte, ötlött szemébe a gép alapvető gondolata. A gép olyan, hogy a levegőben bárhol helyben megállhat. A levegő áramlatai és a szél nem zavarják útjában, sőt éppen szél ellen halad legjobban a repülőgép. Három különálló része van, az egyik arra való, hogy a gép bármily magasságban megállhasson, a második, hogy föl vagy le, a harmadik pedig, hogy vízszintes irányban haladhasson. Minden rész külön működik és bámulatatos egyszerű. Óránként hetven kilométernyi sebességgel haladhat. A gép föltalálója Mauninger most Bécsben tartózkodik, a hol maga vezeti a kísérleteket.

GAZDASÁGI DOLGOK.

Jó tanácsok kisgazdáknak.

Annak a nagy birtokosnak, a ki nagy kiterjedésű földek fölött rendelkezik, nem épen életbe vágó kérdés, hogy valjon 6 vagy 10 mm. buzát arat-e holdanként. A kis gazdáknak azonban, a ki csak néhány hold földdel rendelkezik, nagyon is fontos életbe vágó kérdés, hogy mennél többet teremjen földje, mert ha egy bizonyos minimumnál kevesebbet terem, nem képes adóját fizetni s talán maga is éhezni kénytelen.

Hogy pedig talaja bőven teremjen, arra elkerülhetetlen kellék, hogy az jól megmiveltessék, s hogy bőven legyen trágyázva.

Megmivelés alatt a gyakori és mély szántást értjük, no meg ha szükséges a kapálást; vetés előtt minden talajt legalább kétszer, de sőt háromszor kell szántani; a gyakori szántás által porhanyítjuk a talajt s ez által teszszük termékenyebbé; irtjuk a gyomot, pusztítjuk a gazdának földben élősködő ellenségeit.

Az ugar szántásnál évről-évre ereszsük valamivel mélyebbre az ekét; persze ezt csak úgy tehetjük meg, ha ökreinket jól tartjuk. A mélyebb szántás által nagyobb talajréteg van kitéve az időjárás elmállasztó hatásának, s így vastagabb termékeny földréteg fog a növény gyökérzetének rendelkezésére állani.

Trágyázás és pedig gyakori trágyázás a második előfeltétele a jó termésnek. Mennél több tápláló anyagot juttatunk a trágyával a földbe, annál nagyobb termésre számíthatunk. A trágyázás terén kétségen kívül az istálló-trágya játsza a legfontosabb szerepet, s ezért minden gazdának kötelessége sok és jó minőségű trágyát termelni, s különösen gondot kell fordítani arra, hogy a trágya legértékesebb része, a hig ürülék, ne menjen kárba; azt tehát fel kell fogni, s vele trágyát időközönként megöntözni. A kihordásnál pedig különösen arra kell vigyázni, hogy a trágya ne aljon kupacokban, mert különben a kupac helyén a vetemény annyira kövér lesz, hogy megdől, míg egyebütt sovány marad. Kihordás után azonnal el kell azt egyenletesen terogetni; ha kilugozódik, az se baj, mert a kioldott anyagot ugyanis az alatta levő talajba viszi a víz. Csak azután persze az istálló-trágyából se jó a tulságosan sok, különösen ha a talaj különben is kövér, humuszdus. Tudvalevőleg az istálló-trágyával nagyon megkövített talajon a buza megdől, a szem léha marad. Az ilyen földekre aztán már nem istálló, de ásványi eredetű trágya kell, a minő a szuperfoszfát, a mely megerősíti a földet, s kitünő termővé teszi azt.

Végre a harmadik kellék jó termések elérésére,

a tiszta és jó minőségű, gyommentes mag. A mag tisztaságára pedig szintén nem fektetnek a kisgazdák elég sulyt, s többnyire csak úgy rostálatlanul vetik azt el. Pedig azt nagyon szépen ki kell tisztítani vetés előtt, hogy egyetlen gyom mag se maradjon benne, mert a gyom nagyon hamar elhatalmasodik, s elvonja a művelti növény elől a talajban lévő táplálóanyagot, be is árnyékolja s így természetesen visszaveti azt.

A rigolirozás.

Tél van, a gazdák zöme rigoliroz, ki szőlője területét, ki pedig a gyümölcsösét, vagy konyhakertjét, mert tudják, hogy az egy mód arra nézve, hogy az anyaföldben raktározott kincset a saját hasznukra értékesítsék. A kertésznép már jó régen tisztában van vele, hogy rigolirozás nélkül gondolni sem lehet arra, hogy valaki a kereskedelmi kertészet révén tiszta jövedelmet mutasson ki, a kisgazdák másképp fogják fel a dolgot s abban a hiedelemben ringatják magokat, hogy a rigolirozás igazán csak akkor hasznót hajtó munkálkodás, ha avval jobb minőségű termőtalaj hozatik a felszínre. Hisz a szántásnál — főleg a mély szántásnál — hányszor halljuk, hogy óvakodni kell a „vadföld” felhozatalától, mert évekre kihatóan rontjuk meg földünket. Még ma is akárhány itelligens gazdával, ha a szántásról szóba állunk, azt fogjuk hallani, hogy ő bizony irtózik a mély szántástól, mert fél a „vadföld”-től. Hát ez a nézet téves ugyan, de azért közelebbi megbeszélést érdemel, mert a mélyszántást is módjával kell végezni s úgy használni.

Szóljunk elsősorban a rigolirozásról. A rigolirozásnak elsősorban is az a célja, hogy a talajt lazítsa. Mentől lazább az altalaj, annál könnyebben képes ráhatni a melegség, nedvesség, a fagy, eső s a hólé, melyek alkotrészeit bomlasztják s ezáltal termőfölddé változtatják. Már most magától értetődik, hogy mentől több növénytápanyag tétetik a talajban a gyökerekre nézve fölvehetővé, annál hatalmasabb táplálásra lesz képes a talaj. Azért láthatjuk, hogy a rigolirozott talajban, — bármily természetű talaj is került felszínre — mindenféle növény sokkal jobban nő, mint olyanban, mely nem rigoliroztatott. Főleg az oly növény fejlődik buján az így munkált talajban, melynek mélyreható gyökerei vannak, minő a gyümölcsfa, a szőlő, a zöldségfélék stb. Egyetlen egy gazda se mulassza el a rigolirozást, tegye azt szőlőjében, gyümölcsésében s konyhakertjében.

Dehát a rigolirozott talajnak még egyéb előnyei is vannak. Tegyük fel, hogy a rigolirozás már november deczember hónapokban végeztetett. Ekkor a téli csapadék, az eső s a hólé lehuzódik az altalajba, ott megfeneklik, tápalkatrészeket bomlaszt s a talajt még a legnagyobb nyári melegség idején is kellő nedvességben képes tartani. A növények

szép fejlődése azonban nemcsak nedvességet, hanem a talajnak gyors s idején való átmelegedését is követeli, a rigolirozott talajnál ez is megvan, mert a napsugaraknak megadatott a képesség gyorsan s akadály nélkül, az altalajba hatolni.

Aztán a gyomok elleni harcban, kitünő fegyvernek bizonyult a rigolirozás, hisz hány ártalmas gyom van, mely ellen évről-évre hiába védekezünk nagy fáradtsággal s költsékezéssel, mégsem birunk vele! Hát a rigolirozással kiemeljük a gyom gyökerét s örökre megszabadulunk tőle! Miután a rigolirozott talajnál a levegő behatolása is megvan könnyítve — nagyon természetes, hogy mindenféle trágya, legyen az istálló- vagy műtrágya, vagy trágyalé szintén hamarabb hat a növényzetre, mert a talajba jutott levegő befolyásolja ott, a mi bizony a sekély földforgatásnál meg nem történhetik.

A nehéz, vizet át nem eresztő kötött agyagtalaj szintén lazábbá válik s termékenyebbé lesz, miután a fagy s nedvesség átjárhatják. Az a nézet tehát, hogy a rigolozásnak ott van helye, hol alul csak agyagréteg van, teljesen elhibázott. A művellet által a felső termékeny talaj alákerül s a gyökereket fogja táplálni, holott az alsó, eddig terméketlen föld, amint fölkerül, kevés idő múlva termékenynyé változik át. A rigolozás tehát nem egyéb, mint a talajnak változtatása, melyet a föld megújításának is egész bátran nevezhetünk.

Kinek azonban az elmondottak után mégis kételyei maradnának, az úgy is végezheti e munkát, hogy a feltalajnak csak felét forgatja alá, a másik felét meg a felülkerülő altalajjal keveri össze. A rigolozás munkáját rendszeren trágyázással szokás összekapcsolni, mely ezéلبől kitünően beválik a komposzt-trágya; mely magától értetődik — a felső földréteggel lesz elegyítve. Nehéz, nagyon nehéz a mai gazda helyzete, éppen azért vétek volna, ha bármely oly munkát elhanyagolna, mely hasznára van. Ilyen munka a rigolirozás, melyre a télszaka a legalkalmasabb idő.

Jankó Szilárd.

Most jelent meg

Rubinek Gyula és Szilassy Zoltán

az Orsz. Magy. Gazdasági Egyesület titkársai szerkesztésében

Köztelek Zsebnaptára 1900-ra.

A „Köztelek Zsebnaptár” ezen hatodik évfolyama régi köntösekben, javított és tetemesen bővített tartalommal bír.

A „Köztelek Zsebnaptár” minden más zsebnaptárt teljesen nélkülözhetővé tesz.

A „Köztelek Zsebnaptár” ára a „Független Ujság” előfizetői részére bérmentes küldéssel együtt

1 forint 60 krajczár.

Megrendelhető

a „Független Ujság” kiadóhivatalában,

BUDAPEST,

IX., Üllői-ut 25. (Köztelek).

A NYÁJ TÉLEN.

MULATTATÓ.

István könyvet vesz.

Irta: Cserzi Mihály.

Kis Lukács Istvánnak harmadszor hozta a gyermek az üzenetet a domaszéki oskolából, hogy könyvnek lenni kell. Így kívánja ezt a törvény, másrészt meg ki látott már könyv nélkül való tanítást. Az üzenet mellett ezuttal ott volt a kemény intelem is. Ez szöveget ütött a fejébe.

Igy jött voltaképpen a szándékára Kis Lukács István és következett el másnap, a midőn már tudott az eladnivalóján a piacon, a könyvesboltba. Nehogy azonban valamiképp megcsalódjon a vásárlással, előveszi itt az összes óvatosságát és nagy körültekintéssel lép be a kereskedőhöz.

— Aggyon Isten — szól odabent. — Bót ez ugy-é?

— Bolt, bolt — feleli a gazda.

— De tán csak nem ezukros bót?

— Hogy volna, látja, hogy könyvet árulunk.

— Akkor nyomon vagyok — mondja némi furfanggal és szétveti a mellén a subaszárnyakat, hogy belekapasson a pipaszárba.

— Mivel szolgáljunk?

— Könyv kéne neköm, uram, könyv — adja tovább tétován a szót István s e közben alaposan szemügyre veszi a raktárt, hogy ugyan van-e miben válogatni. Mert az a szándéka. Ha már pénzt ad ki, véli magában, mért ne válogasson is.

— Hát az van — nyugtatja meg szóval a boltos — de milyen könyv kell?

— Oskolába való.

— Jó, jó, de milyen iskolába való?

— Milyen!?!... — akad meg Kis Lukács a kérdésen. — Hát azt már én így kívülről meg nem tudom mondani. Hanem ojat agyon az ur, amelyik a zöldfai-kolába köll.

— Ide, a Pálfi-kapitányságba?

— Ügön, ügön, a félszemü tanítóhon.

— Értem, — mondja tovább a könyvárus s most már valamennyire tájékozódik is a könyv felől, mivelhogy részben igaza van Istvánnak, egyik oskolába ilyen, a másikba amolyan kell idekiint a tanyán. Hogy miért, nem tudom. Lehet, hogy az egyikben nagyobbak a betük, a másikban meg kisebb van. Végre is, ez nem hozzánk tartozik, vannak hála Istennek elegenden, akik a népnevelés szent ügyével foglalkoznak. S ha egyéb jó nincs is a dologban, így legalább megösmerszik a gyerek, hogy ki melyik iskolába van beírva.

— Abécés legyen az a könyv, vagy olvasó?

— Ojan, amelyikbe mind a kettő meg van, de

mög hogy mégis csak több abécé lögyön benne, mer kicsi a gyerök, most mén először az oskolába.

— Lassankint dülőre jutunk a könyvvel, a boltos levesz egyet az állványról s odaadja Istvánnak.

— Ez az, bátyámuram. Ez kell magának.

— Neköm! — szól hirtelen, félreértve a szót István — no, neköm nem köll uram, nem is köllött soha életömbe, mégis mög vagyok.

— Hát a fiának, vagy a kinek veszi — egészíti amaz a szavát, szeliden mosolyogva.

— Persze, hogy persze. A fiamnak hát... Azt akarják ebből kiokositani.

Kis Lukács kezébe veszi a könyvet, forgatja előre, hátra, sőt még azt is megvigyázza, hogy szép papirossal van-e bevonva a táblája.

— E' vóna az? — mondja később. — Ugyan nézze már mög, benne van-e az „Erdő szélén.“

Ezt a beiratásnál mondták neki bővebb magyarázatul. Onnan tudja, hogy az „Erdő szélén“ olvasmánynak is benne kell lenni. A kereskedő kinyitja a könyvet s rámutat az ujjával.

— Benne hát. Ehol van e.

István kiveszi a szájából a pipát, előreveti támaszték gyanánt az egyik lábát és sunyitva mosolyog:

— Neköm ugyan mutathatja a ténsur, én annyit értek ehön, mint maga az ekeszarvähön. Elhiszi-e?

— El én — mulat a boltos István szaván — de maga is eliheti, a mit én mondok.

— No hát el is hiszöm, de azért mégse hagyom helybe ezt a könyvet. Mer' lássa, ennek a táblája nem szép, a gyerök pedig jobban huzódik a szöbhön. Hátha annak nagyobb foganatja lesz, ha már rákényszerítik.

Nincs más tennivalója, mint leadni egy másikat is, meg egy harmadikat is, hadd válogasson István. Válogat is. Végre megakad egyen a szemé. Ez jó lesz, gondolja. De most már az a baj, hogy vastag a könyv. A vékonyabbnak bizonyosan kisebb az ára. Ki is mondja hamarosan a gondolatát:

— Ugy-e uram, nincs ennél vékonyabb.

— Hogy lenne. E fajtában nincs.

— Mer' sokallom, lássa. Husvétig úgy se bírja ezt mind kitanulni az a gyerök. Kár a többi részier a péz.

Most már arra is ráállna Kis Lukács, hogy kettészakítsák a könyvet; de már ezt nem meri javaslatba hozni, mert látja, hogy eddig is sok időt vett el a boltostól, a ki ezalatt akár hat embert is kielégített volna. Hát ne bosszantsuk még ezzel is. Igaz, hogy fele is elég lenne, mert úgy áll a dolog, amint István mondja, ha kitavasodik az idő s a gyereket legeltetésre vagy más egyébre fölhasználhatja az apja, tehetnek neki akármit, ő bizony nem iskoláztatja tovább a fiát. Több haszna van annak a munka körül, mint a négy fal közt, a padok között. Meg az esze és a gondolata is odakint jár már annak az ökölnyi gyerekeknek a mezőn, a szabad ég alatt, ahol a virágok kezdik himzeni a földet!

— Hát aztán mi lenne ennek az ára? — veti föl később a kérdést az ember.

— Harminczkét krajczár.

— Harminczkettő? — mondja utána a szót megátalkodva István — nem tévesztötte el!

— Nem ám. Ennek ez az ára.

— Sok ez szörnyen azért a vékony könyvér'... Aztán még kép sincs benne.

A könyvárus hallgat, unja a fölösleges beszédet. Ráhagyja a dolgot Istvánra, hadd vergődjön ő. Vesződik is; újra nézegeti a könyvet, megnyalázza az ujjá hogyét és lapozgatja, majd a külsejére esik a tekintete, aztán újra szót ad:

— Mennyit mondott?

— Harminczkettőt — feleli kurtán amaz.

— Sok tányéricszámot köll ezér' eladni, mert jelenleg annak az ára van rászánva... Hát aztán ugy-e kéröm, azt a két vasat nem engedi el belőle?

A boltos nem szól. Kár is volna.

— Ennyiér' adja odakint a tanító is, pedig az is csak hasznot húz belőle — szaporítja tovább a szót István. — Engeggye le legalább maga azt a két pénzt. (Igaza van, valóban ezért az árért adja odakint a tanító is, azonban ettől nem vesz, csak-hogy halaszthassa a könyvvásárlást.)

A kereskedő a fejét rázza és ismét csönd lesz. A két ember tekintete eközben összeesik, István várja a két kis pénz leengedését, a boltos pedig a gondolatait fürkészi Kis Lukácsnak, hogy minő messze el vannak azok maradványai a mai világtól. Minő kevésre becsüli ez az ember ama kincset, a mely nélkül nincs boldogulás a mai életben s minő szűk határai vannak az ő lelki világának, a hol az egyszerűség és a tiszta, becsületos munka játsza a főszerepet, — Amint észreveszi István, hogy hiába-
való a beszéd, előveszi a bőrbukszát, szétnyitja s úgy tesz mintha fizetni akarna.

— Köll-e a pénz, uram? — kérdi.

— Köll.

— Harmincz.

— Annyi nem. A harminczkettő köll.

— Hát legalább aggyon hozzá egy szent olvasmányt.

— Az se lehet.

— Nem!?!... Ejnye, ejnye, de pórolós embör az ur — mondja tovább s eközben veszi ki a pénzt zacskóból. — Tudja — emeli föl a hangját — van otthon egy ijen oskoláskönyv, az még a katona fiamtul maradt, de azt mög vissza küldi a tanító.

— Hát ha nem jó?

— Dehogy nem, dehogy nem, esakhogy tuggya, máma mán sok az ember, aztán forgatják a könyvet is. Pedig akin az ustor nem fog, üthetik azt karóval is.

Az apró pénzt azután leolvassa a pulpitusra, a könyvet a lajbi zsebébe illeszti óvatosan és úgy tesz, mintha indulna.

— Nézze — mondja még — ehun a péze, lögye el. Hanem ha nem jó tanál lönni a könyv, visszahozom. Visszavöszí-é?

— Vissza, vissza — feleli a könyvárus — csak-hogy már tisztuljon a bolt.

El is köszönt végre István és elindul, a kereskedő pedig fellélekzik. Vége a könyvvásárlásnak.

Képünkhöz.

A nyáj télen. Szomorú idők járnak télidőben a nyájra. Nincs zöld gyep, nincs legelő, hórétteg föld minden mezőn-erdőn. Az akolra szorul a nyáj s szalmán tengődik vagy egyéb ízéken. Egy-két órahosszat kihajtja a juhász a nyáját az erdőszélre s a nyáj szorgosan kutat a hórétteg alatt egy harapás zöld fű, vagy haraszt után, bizony még a fasudarakon levő moha is kedvencz falat mostan. Mai szép képünk egy ily erdőszélre kihajtott nyáját tüntet fel, a mint bágyadtan kutatnak a bürgék egy kis mohar vagy fűszál után.

Pótló-rejtvény.

— Ifj. Lengyel Ferencz-től. —

— ürdő	— rató
— veg	— öld
— éka	— jfél
— ezső	— át
— eze	— eve
— éve	— rős
— lma	— émet
— ó	— ulya
— rvos	— lső
— ék	— óna
— arab	— nek
— elő	— arát
— ker	— mel
— ud	— adály
— rva	
— ém	

Ezen szavak elé oly betűk pótlandók, hogy azok felülről olvasva Petőfi népdalának egy sorát adják.

A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni. Megfejtési határidő: december 23.

Lapunk 49. számában közölt szótalány megfejtése:

„Burok.”

Helyesen fejtették meg. Hemples Józsefné, Nikodem Vilma, Hajnód Berta, László Endre, Bartosik Bertalan, Jancsik Pál, Mérey István, Banos József, ifj. Szathmáry Sándor, Neumann Lajos, ifj. Bertha József, Párod János, Faragó Károly, Krisztinus Lajos, Mocsáry Ferencz, Zsiga Lajos, Sényi Ferencz, Fuchs Tamás, Nagy Imre.

A sorshuzásnál Mérey István ur (Kaposvár) neve jött ki elsőnek, kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt Jókai Mór „Lenczi fráter“ cz. regényét küldöttük meg.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Horvát Károly urnak. Az a regényünk, a melyet megreklamálni tetszett, az első kötettel tulajdonképpen befejezést nyert. A második kötetben az események folytatódnak ugyan, de a czime is egész más. Erre is rátérünk még, de változatosság kedvéért jobbnak látjuk most egy más szerző regényét közölni. Reméljük, megelégedésével fog találkozni új regényünk is. — **S. A.** urnak, **Kaposvár**. Szállítási kedvezményt a földművelésügyi miniszterium állattenyésztési-osztálya adhat. Tessék ide fordulni, talán egyenesen Pirkner János állattenyésztési főfelügyelő urhoz. — **Pusztapéteri telepes**. Névtelen leveleket nem szoktunk figyelembe venni. A kérdéses telepítésről egyet-mást mi is hallottunk, de mivel ez magántelepítés, abba bele nem szólhatunk; legcélszerűbb, ha bejelentik az esetet a hatóságnak. — **Ignác János** urnak. Lehet, hogy komoly oka volt a papnak arra, hogy a templom zászlajának fölírását módosítsa; ha nem forog fenn ily ok, forduljon az egyházmegye püspökéhez. — **Körössy Kálmán** urnak. Levelére a legközelebbi számban válaszolunk. — **i.-t.** Hozassa meg **K. Nagy Sándor**: „Ügyes-bajos ember könyve“ czimű munkáját. Megrendelheti a Független Ujság kiadóhivatalánál is 55 krért bérmentes küldéssel. — **Róth Pál** urnak. A saját termésű borért csak akkor nem kell megfizetni a fogyasztási adót, ha a jövő évi fogyasztást szeptember 1-éig a községi előljárásságnál bejelentette. — **K. A. plébános** urnak. A burgonyát tegye egyszerűen verembe, fődje le szalmával s ha így rakáson kiizadva magát a szalmára földet hánnyon. Persze most már a földelés előtt vastagon kell rárakni a szalmát, mert hamar megfagyhat. Jó fagymentes, de nem meleg pinczében a burgonya legjobban eláll. — **Pataky Miklós** urnak. Az ákáczfamagot közönségesen megszántott, de könnyű talajba tavasszal 40—50 cm. sortávolságra vesse el. Amint kicsirázott és a csemeték nőnek, a legerősebbeket szedje ki évenként s így önmagától fog ritkulni. A nádtelepet leghamarább úgy létesítheti, ha valamely vizenyős helyre a meglevő nádtelep gyök-törzseit 10—16 cm. hosszúságú darabokra metélve elülteti. — **Galló Lajos** urnak. Kérdésével forduljon egyenesen az állami tisztartósághoz Temes-Rékásra. — **Dara József** urnak. Kérdésére nem tudunk feleletet adni, forduljon a tisztartósághoz Apatinba.

Budapesti placzi árak.

Budapest, december hó 15-én.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) **Buza** 76—81 kg **iszavidéki** 8.10 frttól 8.80 frtig, **pestvidéki** 7.85 frttól 8.60 frtig **főhermegyei** 8.10 frttól 8.65 frtig, **bácskai** 8.10 frttól 8.70 frtig **bánsági** 8.10 frttól 8.70 frtig.

Rozs 70—72 kg. 6.35 frttól 6.55 frtig.

Árpa: takarmánynak 60—62 kg. 5.75 forinttól 6.00 frtig **getni való** 62—64 kg. 5.40 frttól 5.60 frtig, **sörfőzdei** 64—66 kg. 6.60 frttól 7.00 frtig.

Zab 39—41 kg. 5.10 frttól 5.40 frtig.

Tengeri 78—82 kg. 5.40 frttól 5.50 frtig.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
	14.00	13.40	12.80	12.10	11.10	11.40	10.70	9.30	6.00

Buzakorpa, finom 4.30, **durva** 4.20 frt zsákkal együtt.

Egyéb magvak: *mák* 25—30 frt; *bab* fehér nagyszemű 6.00—7.50 frt, *apró* 6—7.00 frt, *tarka* 6—6.40 frt, *lencse* 7—9 frt, *borsó* héjas 4.00—5.00 forint, *köles* 4.15—4.45 frt, *kendermag* 11.50—12.00 frt, *repeze* 11.30—11.80 frt. *löhère* 42—52 frt mm.-ként

Takarmányvásár. *Réti széna* 2.00—3.00 frt, *muhar* 2.20—2.80 forint, *zsupszalma* 1.50—1.70 frt, *alomszalma* 1.30—1.40 frt.

Juhvásár: *hizalt ürü* páronként 20.00—22.00 frt, *feljavított juh* 17—19 frt, *kiverő juh* 96.00—11.20 frt, *kecske* 13—15 frt.

Sertésvásár. (Köbánya.) 100 kgr.-kint élőszulyban 4% 6s 45 kgr. levonás az életre. *Elsőrendű* 300—380 kgr. nehéz sertésért 50—51 frt., *vidéki sertés* könnyű páronként 250 kilóig 49—50 frt. — Szalonna 56—62.

Marhavásár fizetnek páronként: *elsőrendű jármos ökör* 350—380 frtig; *középmínőségű* 300—340 frtig; *gyenge minőségű* 260—270 frtig; *hízott magyar és tarka ökör jobb minőségű* mm.-ként élőszulyban 31—34 frtig, *hízott magyar és tarka ökör középmínőségű* 27—30 frtig. *Fejős tehén, magyarfajt* 20—32 forintig, *tarka* 20—32 frtig mmként. *Élő borju* 1 kgr. élőszulyért fizetnek minőség szerint 30—48 krt. *Vágott borju* 1 kgr. hussulyért fizetnek 52—56 kr.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyuk páronként 1.00—1.30, *csirke* 0.65—0.75, *kappan* 1.90—1.90 frtig, *pulyka* 4.20—5.30 frtig.

Tojás. 1 láda 38.00—39.50 frtig, *meszes* 00—00 frtig, *teatojás* 100 drb 3.30—3.40.

Tejtermékek. Teavaj 0—1.00 frt, *főzővaj* 60-70 kr., *turó* 6—12 kr. kgr.-kint.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés frt 0.40—0.50, 1 mmázsa 3.00—4.00, *Petrezselyem* 100 kötés 0.00—0.00, 1 mmázsa 3.00—4.00, *zeller* 100 drb 0.80—1.20, *karalábé* 0.60—0.80, *vöröshagyma* 100 köt. 0.50—0.80, 1 mmázsa 2.20—2.80, *foghagyma* 100 köt. 0.50—0.80, 1 mmázsa 110.0—18.—, *vörösrépa* 100 drb 0.50—0.80, *fehértépa*, *fejesskáposzta* 3.30—5.00, *kelkáposzta* 100 darab 0.80—1.00, *vörös káposzta* 4.00—6.00, *fejessaláta* 1.20—1.40, *kötött saláta* 1.40—1.20, *burgonya*, *rózsa*, 1 mmázsa 1.80—2.00, *sárga* 2.20—2.30.

ELSŐRANGU HAZAI GYÁRTMÁNY.

Gőzcséplők

Pontos cím:

ELSŐ MAGYAR
GAZDASÁGI GÉPGYÁR
részvénytársulat
BUDAPESTEN.

Magyarország legnagyobb és egyedüli
gazdasági gépgyára,
mely a gazdálkodáshoz szükséges
összes
gazdasági gépeket gyártja.

Rendelések megtétele előtt kérjük minden szakbavágó kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni.

RÉSZLETES ÁRJEGYZÉKKEL
és szakszerű felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Szecskavagók

Morzsólok

Borpresek

Ékek

Vetőgépek

Magyar kölcsönös állatbiztosítás mint szövetkezet

Budapest, VII., Ferencz-körut 30. szám.

BIZTOSÍTÁSOKAT ELFOGAD:
LOVAK ÉS SZARVASMARHÁK elhullása következtében beállott káresetek megtérítésére.

Kártérítési igénye fennáll:

ha közönséges és járványos betegségekben, vagy baleset folytán pusztul el az állat, — továbbá ha a szövetkezet kényszer-vágást kénytelen elrendelni.

A díjak rendkívül mérsékeltek

Az intézet élén állanak: Báró Sztojanovits György földbirtokos, elnök, báró Ambrózy Gyula földbirtokos, gróf Bethlen Balázs es. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbirtokos, dr. Béldy László országgy. képviselő, földbirtokos, Chernel György es. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbirtokos, báró Jósika Gábor es. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbirtokos, gróf Korniss Károly főrendiházi tag, földbirtokos, báró Nyáry Béla es. és kir. kamarás, földbirtokos, gróf Raday Gedeon földbirtokos, dr. Simay Aladar a „Magyar agrár és járadékbank r.-t.” gazdasági tanácsosa, dr. Tetétleni Armin ügyvéd, Tahy István es. és kir. kamarás, a pesti gazdasági egyesület alelnöke, földbirtokos, Zalesky Jenő földbirtokos, dr. Pajor Ignác földbirtokos, intézeti vezérigazgató, igazgatósági tagok.

Felvilágosítással szívesen szolgál az igazgatóság és a vidéki ügynökségek.

Készpénz kölcsön

földbirtokokra és házakra

a valódi becsérték háromnegyed részéig
 20—60 évi törlesztésre. Birtokos fölmondhat
 bármikor, pénzintézet ellenben nem.

Lebonyolítás 14 nap alatt.

Konvertálás bélyeg- és illetékmentes.

Semmi előleges költség.

Beküldendő csakis telekkönyvi kivonat és kataszteri
 birtokiv-másolat.

Ingtalan- és Jelzalog-Forgalmi-Intézet,
 Budapest, VI., Váci-körut 39.

A hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokosok által is ajánlott intézetünk tíz évi fennállása óta 50.000.000 frnyit kölcsönt szavaztatott meg.

Kurcz Lipót és Társa

photozinkografiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utcza 13.

Készít:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

Clichéket

Chemigrafia, chromotypia, photo-, (auto)-
 typia, fametszet stb útján.

Térképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografikailag legszebben és legolcsóbban sokszorosítottak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

1898. évi forgalom: 26,239 bál.

Felhívjuk

a t. cz. gazdaközönség
 figyelmét

a budapesti

gyapju-aukceziókra

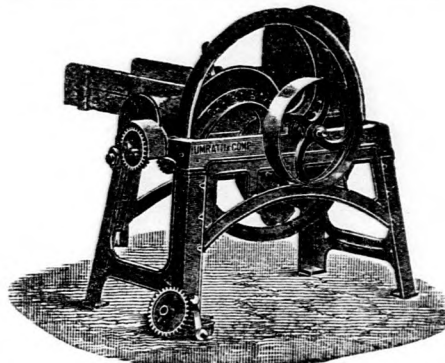
melyek az év folyamán több sorozatban, nevezetesen július
 és szeptember hónapokban tartatnak meg.

Az aukceziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Buda-
 pest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények
 a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben,
 valamint ingyen raktározásban részesülnek.

Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással
 szolgál:

HELLER M. s Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

Szeceksavágók szabad. önműködő
 kiemelőkecszülékkel.

Répvágók, Darálók

!! Gőzfűllesztő készülékek !!

!! legújabb, legkényelmesebb berendezéssel !!

UMRATH ÉS TÁRSA

mezőgazdasági gépgyárosok

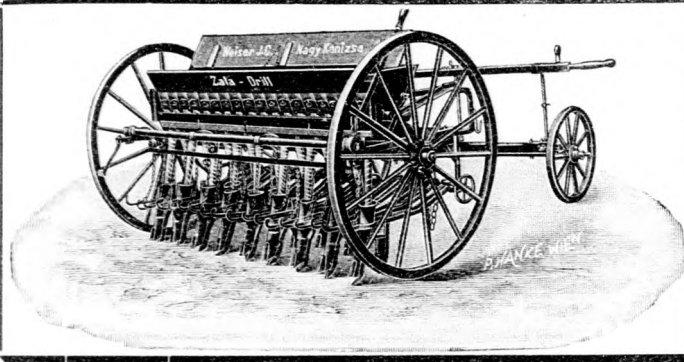
BUDAPEST,

V. ker., Váci-körut 60. sz.

Gőzcséplőkészletek 10 lóerőig.

Ipar-mozgonyok 100 lóerőig.

WEISER J. C. gazdasági gépgyár és vasöntőde
NAGY-KANIZSÁN.

Magyarország legjobb sorvetőgépe a
ZALA-DRILL.

KITÜNTETVE: 1897. Kishéri nemzetközi vetőgépversenyen, első díj: *állami arany érem*. Lévai nemzetközi vetőgépversenyen, első díj nagy üzemre: *arany érem*. 1898. Marosvásárhelyi kiállításon: *első arany díj*. Hódmezővásárhelyi vetőgépversenyen: első díj: *arany érem*.

Ajánlja továbbá: Perfecta, meritő korongos sorvetőgépeit, egytetemes egyes és kétvasu aczélekeket, az egytetemes ekékhez alkalmazható összes szerelvényeket, összes talajmivelő eszközöket, szénagyűjtőket, darálókat, járgányokat, rostákat és egyéb gazdasági gépeket.

A legújabb amerikai „Planet jr” rendszerű kézi kapáló és töltőgépe ára 10 frt.

✻ Árjegyzék ingyen és bérmentve. ✻

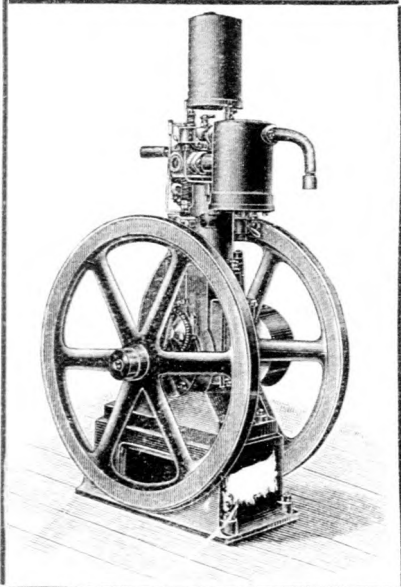
Ganz és Társa

vasöntőde és gépgyár részv.-társaság

B U D A P E S T E N.

Petroleum és benzin motoraink,

Msz. 469.

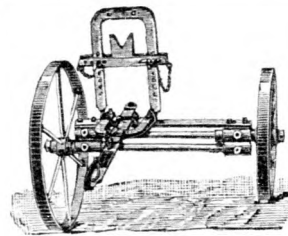
petroleum és benzin
lokomobiljaink

(Bánki és Csonka szab.
rendszere.)

**adómentes ásványolajjal
a legolcsóbb
hajtóró.**

Hatósági engedély
nélkül
bárhol felállítható.
**nem tűzveszélyes,
egyszerű, tartós
szerkezetű,
gépészre nincs
szükség.**

Árjegyzéket kívánatra küldünk.

Az 1899. évi szegedi mezőgazdasági kiállításon „új és figyelemre méltó” jelzővel kitüntetve.

Szab. kéttengelyű „Bóni” eketaliga.

!! Legújabb szerkezet!!

Tartós, szilárd, nem kopik, nem dől, domboldalon nem farol, az ekét egyenletesen vezeti, kenése folytonos és gazdaságos, kevés vonóerőt igényel.

Pillanat alatt állítható!

Megrendelhető:

Nyirbátorban: Mandel Eduárd és társainál.

Budapesten: A Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél
Alkotmány-utca 31. szám.)

Bächer és Melichar czégnél (VI. Nagymező-utca 68.)

➤ Más rendszerű vas-eketaligákat átalakításra elvállalunk. ➤

**A budapesti marhavásártéri vásár-pénztár
részvénytársaság:**

**szarvasmarha, borju, juh, kecske,
bárány és sertések**

**bizományi eladásával
foglalkozik.**

A bizományba küldött állatokat — kísérő nélkül lehet feladni. A tulajdonosnak az eladásnál nem szükséges jelen lenni. A feladott állatokra a feladási-vevény ellenében megfelelő

előleget nyújt

hatóságilag megállapított kamatláb mellett.

Vasúti küldemények czimzandók:

Vásárpénztár, Budapest, Ferencváros.

Levél-, sürgöny, telefonczim: „Vásárpénztár—Budapest.”

KÜHNE E. gazdasági gépgyára
M O S O N B A N.

Alakult 1856.

A beálló téli időnyre ajánlja legjobb rendszerű és leggondosabb kivitelű:

Alakult 1856

Szeceksavágóit, répvágóit, daráló gépeit,

eredeti
angol „Rapid” daralók erőhajtásra,

kukoricza - morzsolóit, takarmányfüllesztőit,

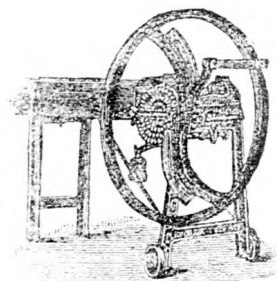
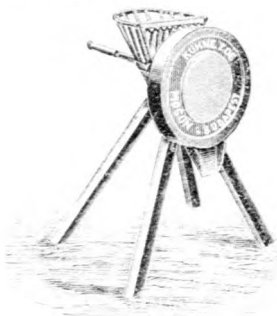
A czég ajánlkozik

teljes takarmánykamra berendezések

tervezésére és eszközlésére.

FORAKTÁR: Budapest, VI., Váci-körút 57 a.

Részletes árjegyzékek rendelkezésre állanak.

== Hatodik évfolyam. ==

Egy magyar ember sem nélkülözheti a legolesőbb és legjobb
magyar heti ujságot, a

„FÜGGETLEN UJSÁG“

politikai és mezőgazdasági képes hetilapot,

a „Magyar Gazdaszövetség“

népies közlönyét.

Földbirtokosok, bérlők, gazdatisztek, kispapok, iparosok és
magánzók egyaránt haszonnal és élvezettel olvashatják

a „FÜGGETLEN UJSÁG“-ot,

a magyar nép igaz barátját.

Előfizetési ára: Egy évre 6 korona. Félévre 3 korona.

Politikai iránya a mezőgazdaság érdekeiért küzd, *gazdasági cikkei* a folytonos tökéletesedésre adnak útmutatást, *szépirodalmi közleményei* a szív nemesítésén, az elme szórakoztatásán kívül, a *valódi magyar nemzeti szellemnek és vallásos irányúnak* istápolását és terjesztését tüzték ki feladatuknak.

A „FÜGGETLEN UJSÁG“-ot a legelső magyar írók írják.

Szépirodalmi részének munkatársai: *Bársony István, Buday Barnabás, Gerley Széver, Hegedüs András, Móra István, Péterffy Tamás, Petrus Jenő, Pósa Lajos, Rexa Dezső, dr. Szilárd Ferencz, Szilassy Cézár.* Lapunk gazdasági részének munkatársai: *Baly Kálmán*, urad. kasznár, *dr. Bernát István*, közgazdasági író, *Czájlik István*, földmives isk. igazgató, *Cserhádi Sándor*, gazdasági akad. tanár, *Hajdu István*, urad. kasznár, *Hosszu Albert*, földmiv. isk. tanár, *Hreblay Emil*, m. kir. állattenyésztési felügyelő, *Jankó Szilárd*, *Jeszenszky Pál*, orsz. magy. gazd. egyesületi titkár, *Kerpely Kálmán*, gazd. tanintézeti tanár, *Löcherer Andor*, közgazd. író, *Monostori Károly*, állatorvosi akad. tanár, *Praznovszky Agost*, urad. kasznár, *Rovara Frigyes*, urad. igazgató, *Rubinek Gyula*, országos magyar gazd. egyes. titkár, *K. Ruffy Pál*, uradalmi főtiszt, *Sporzon Pál*, gazdasági tanint. tanár, *Száhlender Gyula*, urad. építészeti intéző, *Szalay János*, m. kir. állattenyésztési felügyelő, *Szilassy Zoltán*, orsz. magy. gazd. egyes. titkár, *Stankovics János*, gazd. tanint. tanár, *Vasadi Balogh Lajos*, lelkész, közg. író, *Wimmer Károly*, a „Borászati Lapok“ v. t. szerkesztője.

A „Független Ujság“ képeit a legelső magyar
művészek készítik.

Levélsekrcényében minden kérdésre megbízhatóan és pontosan válaszol.

A „Független Ujság“ olcsóságával (egész évre 6 korona
félévre 3 koron) a főleg a szerényebb
viszonyúak igényeinek felel meg, de a legkényesebb igényeket is kielégíti.

Előfizetési pénzek a kiadóhivatalba, (Bpest, IX., Üllői-ut 25. Köztelek) küldendők.

Gőzekéket, Gőz-utihengereket és Gőz-utimozdonyokat

a legökéletesebb szerkezettel a legolcsóbb árak mellett szállít

John Fowler & Co.

Telefon 92-50. Budapest-Kelenföld, a vasútállomással szemben,

hol is épített új telepükön gőzeke szerkezeteiről tárlatot rendeztek be. Ugyanott teljesen berendezett tartalékrész raktárt és javítóműhelyt tartanak fenn.

Közlekedés vasuton és villamos vasuton.

ALFA SEPARATOR RÉSZVÉNY-
TÁRSASÁG
ezelőtt PFANHAUSER AG.
ALFA-SEPARATOROK (LEFŐLŐZŐ-GÉPEK)
MINDENNEMŰ TEJGAZDASÁGI ESZKÖZÖK.
Tejgazdasági telepek teljes felszerelése.
* **BUDAPEST** *
VII. ERZSÉBET-KÖRÜT 45.
(ROYAL SZÁLLODA)

Gabonáinkat Vetőmagvak

értékesítsük a

legelőnyösebb beszerzése és értékesítése

Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél, Budapest, V. ker., Alkotmány-utca 31. szám.

➤ **Szuperfoszfát,** ➤

chilisalétrom, kénsavas-káli, kénsavas-ammon
és egyéb műtrágyaféléket, továbbá

I^a rézgálicz 98-99%

jegecekben és őrölve, valamint egyéb permetező anyagokat legjutányosabban ajánl a

„HUNGÁRIA“

műtrágya, kénsav és vegyi-ipar részvénytársaság
BUDAPEST, VÁCZI-KÖRÜT 21.

„Patria“ irodalmi és nyomdai részvénytársaság, Budapest, (Köztelek.)